

ВЪВЕДЕНИЕ КЪМ ОПИСА НА ЛИТЕРАТУРНИТЕ ИСТОРИИ ОТ КРАЯ НА XIX ВЕК ДО НАШИ ДНИ

Описът е изготвен от членове на екипа на проект „Образование и литературна история. Литературната история през XXI век и нови начини за нейното изучаване в гимназиалния курс и висшите училища“ към ФНИ на МОН. Съдържа 97 библиографски единици, без да претендира за абсолютна пълнота. Целта му е приоритетно да обхване по различни начини литературни истории, които – подредени в хронологичен ред, да дадат представа за доминиращите методологически практики през отделните периоди в интервала от последните две десетилетия на XIX век до днес: от Освобождението до Втората световна война; от 1944 година до края на 80-те години и от 90-те насетне. Подобна перспектива, от една страна, би могла да послужи като опора за бъдещи, включително и сравнителни, изследвания върху историческите и съвременните режими на конструиране на литературната историография. Тя би позволила и да се проследят променящите се подходи, които определят тези режими и обуславят тяхната трансформация. От друга страна, така ще се изведат и анализират параметрите и спецификите на вече написаните през новото хилядолетие литературни истории. Рубриките „Анотация“ и „Обхват“, съставени за всяка отделна литературна история в библиографията, представляват солиден справочен корпус, който пък би могъл да послужи на литературоведи и студенти.

Исходният замисъл за настоящия Опис беше да се представят само историите *per se*, т.е. тези съчинения, които по някакъв начин заявяват себе си като *История на българската литература*. Постепенно обаче той се разгърна в няколко посоки. Първата се наложи заради разнообразието от нови и стари подходи, специфично за българското литературознание през 90-те години на XX век. Така сред включените книги се появиха тематични истории, истории на един отделен жанр, истории според една конкретна методология и т.н. В друга посока изпъкна жанровото разнообразие на създадените до този момент литературноисторически съчинения. Успоредно с традиционните лични или колективни монографии се наложи да бъдат включени отделни сборници със статии, студии и дори статии – в случаите, когато те са имали специфично значение в развитието на българската литературна историография. Стремещът на Описа навсякъде е бил да представи тази

историография не само като процес, тръгвайки от нейната поява през XIX век, но и като фонд на разнообразни лични предпочитания и подходи, характерни за духа и практиката на отделните епохи в историята на българската култура. Големият брой включени автори и произведения показва именно богатството на литературноисторическата мисъл в България за период от около век и половина.

До приключване на работата по проекта Описът ще бъде периодично актуализиран и допълван с новоизлезли литературни истории, тъй като предложеният дотук вариант завършва със заглавия от 2024 година.

доц. д-р Ноеми Стоичкова

проф. д-р Милена Кирова

гл. ас. д-р Кристина Йорданова

докторант Преслава Пенева

докторант Весела Бозова